

שלמה ארצי — תרמוד; החברה הארצית למוסיקה.

אלבום זה מציג מילים ומוסיקה. שלמה ארצי מרגל בין הפשוט למורכב, בין האיכותי מאוד ובין הריקני מאוד. לחן מוצלח דוגמת לא לזמן ממושך אדם עוצם את עיניו. הכרת את פניו נשקני בזה. ונחיה עוד שנים למרגלות ההצב... מילים אלה הן חלק משיר שכותב מי שאין לו על מה לחשוב. ארצי אינו כזה. הוא מרשים כמישפטים כמו "הכל יהיה שונה, המים הקפואים, הטלפון לא יענה. רק צילצולים תועים". מתוך וביחד נזדקק. אחת ההצלחות המרשימות של תרמוד אינו שיריהנושא, אלא צריך להתקדם. שבו תמליל. לחן ועיבוד משתלבים להפליא. איכות האלבום, הכישרון והמאמץ שהושקעו בו — גרמו לי סיפוק. שני מישפטים גרמו לי אכזבה, שאולי תיעלם בהקלטות עתידיות של שלמה ארצי. מרובר ב... רצוני לא לפחד ממיל-

חמה או מאשה עוזבת. רצוני לנוע, כי אנחנו פה בין כה וכה... (מתוך צריך להתקדם) והאהבה היא משהו, לפעמים היא עוד טעות. על המילחמה אני לא רוצה לרבר. (מתוך מה רצינו להגיד). אני רוצה לשאול אותך, שלמה ארצי: האם אינך מפחד מאשה עוזבת? האם זה כל מה שרצית להגיד. כעצם?

פרוצליל

יוסטאלגיה אל העתיד

מדובר בשניים: ג'ורג' ווינסטון. נגן פסנתר, ווינדאהם היל. חברת תקליטים. פשוט יותר להתחיל מחברת התקליטים. בדרך-כלל לא מקרישים תשומת-לב לחברות. הן נוסדות כדי להקליט, להטביע, להפיץ ולהרוויח. מעט מהן נוקטות קו מיוחד בבחירת אמניהן. ווינדאהם היל היא אחת מחברות אלה: היא נוסדה בראשית שנות ה-70 על-ידי הגיטריסט ויליאם אקרמן ותוך 10 שנים יצרה לעצמה מעמד של כבוד אקוסטי כעושר החשמלי המציף חנויות תקליטים.

ווינדאהם היל משמשת מעין תרופה לרוקיסטים לשעבר, המוצאים תמיכה מוסיקאלית ואף נפשית ביצירות אמני החברה.

נגן ווינסטון זקן מכפנים, פוני מאחור

ההקלטות מיוחדות: חלילן הג'אז פול הורן מגן בפירמידה הגדולה בגיוה ובטאג-מאהאל, דואטים (נגינה בשניים) לסקסופון וליותן או זאב מאת פול ווינסטון, אילתורים לפסנתר חשמלי רודס מאת סטיב הלפרן, סידרת אמביינט של בריאן אנו, יצירות סולו לנגל משל ג'ורג'יה קלי, יצירות סינטיסייזר מיסטיות מאת קיטארו והימנונים על חלילי-עץ מאת לרקין.

למרות ההבדלים הסיגנוניים הרבים של אמנים אלה, כולם שותפים לאהבת המירקמים העדינים וריווחי הרממה. הם שותפים לנטיה לסטאטיות — ללא תחושת התנועה לעבר פיתרונות מלודיים, קאדנצות, או פעולה במיגרות הרגילות שבהן בית מוביל לפיומן, וחוזר חלילה. הכותרת הכללית של כיוון זה, למי שואהב כותרות, היא "מוסיקת רור חדש".

כמו שריר היפי. הלהיט של ווינדאהם היל הוא ג'ורג' ווינסטון. בלי להיכנס להשוואות עם קית' ג'ארט, הפסנתרן המצליח של אינסי-אם, חוקר ווינסטון שכיילים מרתקים בנגינת הפסנתר שלו. הוא מקליט אותו בפשטות איכותית, עם הרבה עבודה טכנית מורכבת, שלא תמיד מורגשת, אך חיונית לעושר המירקמים צלילים עיליים, מוחזקים, יציאה וחזרה ליצירות מוכרות, אילתורים המובילים למדיטציה — כל אלה היומרות.

מה מכל זה עובר, תלוי כמובן במאזין. פעמים רבות מרשים אותי ווינסטון כפשוטו מדי. אך בפעמים רבות לא פחות האילתור וההמצאה שלו מרשימים וכובשים. החיוב רוחה את השלילה, ותקליטיו מעניינים ביותר.

במבט ראשון הוא נראה כשריר מתקופת ההיפים. הוא יכול היה לצאת, יחף, משנות ה-60. יש לו זקן מלא ושערו אסוף מאחור. המוסיקה שלו בנויה מרצף השפעות אינסופי: אזורנית, לסינגינות הסטרייד והרגטיים, בפסנתר הג'אז וקדימה למינימליסטים המרחפים של זמננו. נדמה כי הוא מרגל על הרוק של שנות ה-60, ללא השפעה.

עד כמה שידוע לי, נמצא בארץ היום תקליט אחד בלבד של חברת ווינדאהם היל. זהו תקליטו השלישי והאחרון של ג'ורג' ווינסטון, דצמבר. שני הקודמים נקראים סתיו וחורף לתוך אביב. המוטיב ברור, והתקליטים מציגים אילתורים מקוריים וכאלה המבוססים על נעימות עם וקלאסיקה, דוגמת הקנון של פאכלבל ומיזמור הפעמונים, המבוסס על מיזמור אוקראיני מן המאה ה-19.

דצמבר יובא על-ידי בית התקליט בתל-אביב, לצד מישלוח מודרני וג'אז חדש ומעניין. אם תגשו לשם ותלחצו, יגיעו עוד מהתקליטים של ווינדאהם היל לארצנו.

הסוכריה של פאסטוריוס

פיוזן הוא סיגנון מוסיקלי המשלב ג'אז עם רית'ם-אנדרבילדו ופאנקי. גיטרה באס חשמלית — כשמה כן היא. זיווג של השניים מוליד את ג'אקו פאסטוריוס. פאסטוריוס, לשעבר חבר בתחזית מזג-אוויר, הוא נגן מטורף (בחי היום-יום) וגאון (בעיבודים), רעיונות וביצועים מוסיקליים.

אחרי פרישה מתחזית מזג-אוויר ונגינה עם מוסיקאים רבים, ביניהם פאט מאתני, שלו עזר באלבומי הראשון, הקליט שני אלבומים-סולו, אשר היוו שיעורי-אמן לנגני באס בכל העולם. האלבום השני מילת-פה נמצא בחנויות מוכרות בארץ. הסוכריה האחרונה של פאסטוריוס היא אלבום בהופעה חיה בשם הזמנה.

הוא עומד במרכז בימה, כשלידו ביג בנד מובחר, שלו כתב עיבודים. ארסקין בראון בתופים מהממים וראנדי ברקר בחצוצרה, הם רק שניים מהקליברים המלווים אותו. אם להשתמש בקלישאה שחוקה, נגינתו של פאסטוריוס הפעם, כמלווה, תומר, מניע וסוליסט "פורצת גבולות". תענוג.

צלילימודרניים

העמדת פנים ואטימות

בשכוען מסויים הסתיימה ביקורת על קונצרט מוסיקה מודרנית שנערך לאחרונה, בפסיקה הבאה: "בתום הקונצרט שאל אותי אחד מחבריי אם נהנית, בבוראי שלא נהנית", השבתי לו.

איש אינו בא לקונצרט של מוסיקה מודרנית כדי ליהנות מחדוות המוסיקה. קשה לאדם ליהנות ממוסיקה בת-זמננו, המציגה לפנינו עולם קקופוני, סוריאליסטי ומנוכר. הערב היה מעניין, והיווה אתגר אינטלקטואלי, אך מבחינה אמוציונלית לא היה זה ערב מהנה".

פיסקה כנה זו הממה אותי: במישור הראשון מציגה הפסיקה שלוש הנחות של הכותב: הכותב מסוגל להעריך אתגר אינטלקטואלי, ויוצא מכך שהוא אינטליגנטי. 2. הכותב מצפה מקונצרט טוב להעניק הנאה. חדרות מוסיקה. 3. איש אינו בא לקונצרט של מוסיקה מודרנית כדי ליהנות.

חוויה, לא חדווה. לא כל מוסיקולוג או נגן מוכשר להיות מבקר, או מונח העריף בעיני מסקר מוסיקה. גם קריאת סיפרו של ג'ורג' ברנרד שאו, כיצד להפוך מבקר מוסיקלי (הוצאת היל ווונג, ניו-יורק 1961), לא תהפוך אותו לכזה.

בשנת 1954 כתב המלחין והמנצח ליאונרד ברנשטיין ספר הנקרא חזרות המוסיקה (בכריכה רכה, נקרי סיגנט, ניו-יורק, הדפסה ראשונה 1967). הביטוי מצא חן באוזני רבים. לא תמיד מעמיקים וחושבים לאיזה היבטים התכוון ברנשטיין בכותרת שלו: האם לחרוה שבכיצוד? האם לחרוה שבנתיבות הבנייה המוסיקלית של מלחינים גאונים?

מוסיקה אינה בהכרח גורמת חדרות. מוסיקה גורמת חוויה. קנטטה של באך, רביעיית-מיתרים של בטהובן או קטעים תזמורתיים של אנטון וופרן — כולם מכוונים לגרום למאזין חוויה כלשהי. אופיה של אותה חוויה תלויה במאזין, במידת הריכוז שלו והפתחות. הוא לא-ירגיש דבר, אם אינו רוצה להרגיש. כאותו אופן לא ניתן להפנט אדם, אלא אם כן הוא מסכים, אף בתה-ההכרה, להיות מהופנט.

הטעות החמורה ביותר של אותו מבקר היא במישפט, "איש אינו בא לקונצרט של מוסיקה מודרנית כדי ליהנות ממוסיקה בת-זמננו". רבים המאזינים השותפים לתפישת הדרות-המוסיקה של המבקר. לצד 10% מכאי קונצרט מודרני, המרגישים צורך להיראות, קיימים עוד כ-15% הבאים ליהנות מהמוסיקה. הרוב הגדול בא לחוות אותה, עם ציפיות גדולות יותר או פחות, אך למטרת חוויה.

אחרי

מאות פעמים

הקונצרט לספנתר ותיזמורת מיספר 1 בדו מזור מאת לוודוויג ואן בטהובן; מאוריציו פולני, פסנתר + יוגן יוכום מנצח על הפילהרמונית הווינאית; הקלטה דיגיטלית, יבוא דיטשה-גראמופון.

פסנתרן מעולה זה הקליט יצירה זו כבר פעמים רבות. הוא בוראי נגן אותה מאות פעמים. בכל זאת הוא נשמע רענן ונמרץ גם הפעם. קונצרט זה, עדיין בהשפעה וביידאת כבוד למוצרט, וזכה כזו בחדר מביציעיו המתאימים והאיכותיים ביותר. אם עוד אין לך

יצירה זו כבית, זו ההקלטה המומלצת.

כמו

שהם

דייר סטרייטס — אלכימיה; מונקול.

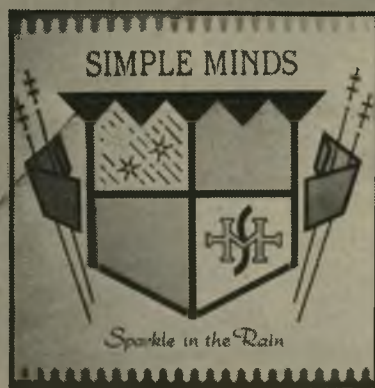
מדובר בשני תקליטים המרכיבים אלבום כפול. 10 שירים. עם קטעי סולו ארוכים של מרק קנופולר. שירה וגיטרה נפלאה. אם אריק קלפטון הוא אלוהי הגיטרה — הרי שקנופולר הוא אחד המלאכים הבכירים לצידו. ההקלטות חיות לחלוטין, ולא ניקו אותו מרעשי בימה, ציפצופים וכרומה. מכאן גם שאיכות ההקלטה לא תמיד מעולה, אך האווירה נשמרת.

ראש

מלא בוז

מוזות משוטים — בוזק בגשם; החברה הארצית למוסיקה.

אלבום זה רומה לשני דברים: לשלולית בוז מסיחה עם מטבעיהב נוצץ בקרקעיתה ולבית-שחי מויע של אהלט בלון אימון מפרר. המפיק המעולה סטיב ליליווייט הוא מטבע-הזהב. הבוז והסירחון הם כל השאר: הלחנים, התוכן, "רענונת" השירה, וכן הלאה. זו רומה מושלמת ליצירת ישימאין. מפיק מוסיקלי מוביל תוכן אפסי ומצליח למלא שני צירי תקליט אריז-נגן במישחקי אולפן וניפוח של אפקטים. הסיפור של סימפל מייננדס התחיל ב-1977 ונראה כי צריך היה להסתיים. אחרי הרבה הופעות חיות וכמה להיטים במועדוני ריקודים, אחרי

שנתיים-שלוש. היום הם מעייפים, מנדרים. ילדים מוזקנים ומיותרים. פנו דרך למוזות מורכבים מעט יותר.

המדור מעניק לתקליטים המיושה ציונים. לפי הדירוג הבא: תו אחד — רע; שני תורים — חלש; שלושה תורים — כבה; ארבעה תורים — טוב; המיושה תורים — מצויין.